YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

11 päivänä heinäkuuta 2006 *

Asiassa C-313/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Frankfurt am Main (Saksa) on esittänyt 24.6.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.7.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk

vastaan

Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung,

Fonterra (Logistics) Ltd:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas ja J. Malenovský sekä tuomarit J.-P. Puissochet, R. Schintgen, N. Colneric, J. Klučka, U. Lõhmus ja E. Levits (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.9.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk, edustajinaan Rechtsanwalt C. Bittner ja Rechtsanwalt J. Gündisch,

– Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung, edustajanaan Verwaltungsangestellter K.-D. Lutz,

– Fonterra (Logistics) Ltd, edustajanaan solicitor E. Gibson-Bolton, Rechtsanwalt A. Rinne, solicitor C. Firth ja solicitor C. Humpe,

– Saksan hallitus, asiamiehenään C. Schulze-Bahr,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues, S. Ramet ja A. Colomb,

– Puolan hallitus, asiamiehenään T. Nowakowski,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään C. Cattabriga, F. Erlbacher ja F. Hoffmeister,

kuultuaan julkisasiamiehen 1.12.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Esillä oleva ennakkoratkaisupyyntö koskee neuvoston asetuksen (EY) N:o 1255/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maito- ja maitotuotealan tuontijärjestelmän ja tariffikiintiöiden avaamisen osalta 14 päivänä joulukuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2535/2001 (EYVL L 341, s. 29) 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 35 artiklan 2 kohdan pätevyyttä.

2 Tämä pyyntö on esitetty oikeudenkäynnissä, jossa kantajana on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö Franz Egenberger GmbH Molkerei und Trockenwerk (jäljempänä Egenberger) ja vastaajana Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (Saksan liittovaltion maatalous- ja elintarvikeviranomainen, jäljempänä BLE) ja joka koskee tuontitodistuksen myöntämistä uusiseelantilaiselle voille, josta kannetaan alennettua tullia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

Asetus N:o 1255/1999

3 Maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1255/1999 (EYVL L 160, s. 48) 26 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kaikkia mainitun asetuksen 1 artiklassa tarkoitettuja tuotteita – joihin voi kuuluu – yhteisöön tuotaessa on esitettävä tuontitodistus.

4 Saman asetuksen 26 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on annettava [todistus] kaikille hakijoille riippumatta näiden sijoittautumispaikasta yhteisössä – –

[Todistus] on voimassa kaikkialla yhteisössä. Näiden [todistusten] myöntämisen edellytyksenä on vakuuden antaminen, jolla taataan tuonti- ja vientisitoumuksen toteutuminen [todistuksen] voimassaoloaikana; lukuun ottamatta ylivoimaista estettä, vakuus menetetään kokonaan tai osittain, jos toiminta ei toteudu tässä määräajassa tai se toteutuu vain osittain."

5 Tämän asetuksen 26 artiklan 3 kohdan c alakohdan mukaan Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyy muut tämän artiklan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

6 Asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdassa määritetään menetelmät, joita voidaan soveltaa tariffikiintiöiden hallinnoinnissa, ja täsmennetään, että niissä on vältettävä kaikenlainen toimijoiden välinen syrjintä.

Asetus N:o 2535/2001

7 Asetuksen N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Ilmoitetun tullin mukainen tuontitodistus liitteessä III luetelluille tuotteille myönnetään ainoastaan esitettäessä vastaava IMA 1 [Inward Monitoring Agreement] -todistus siinä mainitulle kokonaisnettomäärälle."

8 Tältä osin mainitun asetuksen liitteessä III määritetään kiintiön määrä ja tuontitullit Uudesta-Seelannista peräisin olevan voin tuontia varten. Lisäksi saman asetuksen

johdanto-osan yhdeksännestä perustelukappaleesta ilmenee, että viejävaltion toimivaltaisten viranomaisten myöntämillä IMA 1 -todistuksilla todistetaan, että hyväksymisedellytykset, jotka koskevat tavaroiden tuontia Euroopan yhteisöön alennetulla tullilla, täyttyvät.

9 Asetuksen N:o 2535/2001 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti IMA 1 -todistus on pätevä ainoastaan, jos se on mainitun asetuksen liitteessä XII mainitun viejävaltion viranomaisen myöntämä. Uuden-Seelannin osalta mainitussa liitteessä nimetään myöntäväksi viranomaiseksi maa- ja metsätalousministeriön Food Assurance Authority (elintarvikevalvontaviranomainen). Lisäksi tämän saman asetuksen liitteessä IV määritellään uusiseelantilaisen voin painon ja rasvapitoisuuden valvontaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä IMA 1 -todistuksen täyttämisen ja todentamisen edellytykset tämän tavaran osalta.

10 Asetuksen N:o 2535/2001 34 artiklasta ilmenee, että tämän asetuksen 32–42 artiklan säännöksiä sovelletaan uusiseelantilaiseen voihin. Mainitun asetuksen 35 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tuontitodistushakemuksia voi jättää vain Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Yhdistyneen kuningaskunnan on valvottava kaikkia myönnettyjä, peruutettuja, muutettuja ja oikaistuja IMA 1 -todistuksia tai sellaisia IMA 1 -todistuksia, joista on annettu jäljennöksiä. Sen on varmistettava, että kokonaismäärä, jolle tuontitodistuksia myönnetään, ei ylitä minkään tuontivuoden kiintiötä."

Maailman kauppajärjestön säännöstö

11 Tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen, joka on tehty 30.10.1947, sellaisena kuin se on 1.3.1969 lähtien sovellettavassa muodossaan (jäljempänä GATT), XVII artiklan 1 kohdan a alakohdassa määrätään seuraavaa:

"Jokainen sopimuspuoli sitoutuu siihen, että jos se perustaa tai ylläpitää valtion yritystä, sijaitkoonpa se missä tahansa, tai myöntää jollekin yritykselle muodollisesti tai asiallisesti yksinomaisia tai erikoisia etuoikeuksia, sellaisen yrityksen tulee ostoissaan tai myynneissään, joihin sisältyy joko vientiä tai tuontia, toimia tavalla, joka on sopusoinnussa niiden syrjinnän karttamista koskevien yleisten periaatteiden kanssa, joita tämän sopimuksen mukaan valtion on noudatettava yksityisten kaupanharjoittajien tuontiin tai vientiin kohdistuvissa toimenpiteissään."

12 Vuonna 1994 tehdyn maailman kauppajärjestön (jäljempänä WTO) perustamissopimuksen, joka on hyväksytty Uruguayn kierroksen monenvälisten neuvottelujen (1986–1994) yhteydessä, liitteessä olevan tuontilisensoinnin menettelytavoista tehdyn sopimuksen (EYVL L 336, s. 151) 1 artiklan 3 kohdan mukaan tuontilisensioinnin menettelytapojen sääntöjä on sovellettava puolueettomasti sekä hallinnoitava oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

13 Uuden-Seelannin lainsäätäjä antoi meijeriteollisuuden uudelleen järjestämisestä annetulla lailla (Dairy Industry Restructuring Act 2001, jäljempänä vuoden 2001

laki), joka tuli voimaan 27.9.2001, New Zealand Dairy Boardille (jäljempänä NZDB), joka on hiljattain sulautunut muiden maidontuottajien kanssa muodostaakseen Uuden-Seelannin oikeuden mukaan perustetun osuustoiminnallisen markkinointiyrityksen Fonterra Cooperative Group Ltd:n (jäljempänä Fonterra), yksinomaisen lisenssin uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, Euroopan unioniin tapahtuvaa vientiä varten. Vuoden 2001 lailla kielletään tämän vientilisenssin siirtäminen kolmansille. Fonterra vie uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia, Euroopan unioniin yksinomaan NZMP Logisticsin (jäljempänä NZMP), joka on toinen sen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneista tytäryhtiöistä, välityksellä. Tästä seuraa, että NZMP tuo Euroopan unioniin yksinoikeudella uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia.

14 Tältä osin tuontimenettelyä voidaan kuvata seuraavasti: Food Assurance Authority myöntää IMA 1 -todistuksen NZDB:lle, joka siirtää sen NZMP:lle myytyään voin tälle. Tämä tytäryhtiö jättää tuontitodistushakemuksen IMA 1 -todistuksen kanssa asetuksen N:o 2535/2001 mukaisesti Yhdistyneessä kuningaskunnassa, tuo uusiseelantilaisen voin Euroopan unioniin, jälleenmyy sen tullattuna ja verollisena ja saa näin tuontihinnan ja korkeamman yhteisön hinnan välisen erotuksen.

15 Egenberger jätti 25.8.2003 BLE:lle tuontitodistushakemuksen uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, Euroopan unioniin tapahtuvaa tuontia varten. BLE hylkäsi tämän hakemuksen 2.10.2003 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, että Egenberger ei ollut esittänyt sille IMA 1 -todistusta ja että uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, tuontia koskeva tuontitodistushakemus voitiin tehdä ainoastaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

16 Egenberger valitti tästä päätöksestä Verwaltungsgericht Frankfurt am Mainiin ja väitti, että tietyt asetuksen N:o 2535/2001 säännökset olivat EY 28 artiklan, EY 34 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan ja EY 82 artiklan vastaisia. Egenberger huomauttaa tältä osin, että se oli jo huhtikuussa 2001 tehnyt Fonterralle

uusiseelantilaista voita koskevan ostotarjouksen. Tämä tarjous oli kuitenkin hylätty sillä perusteella, että Fonterra vei voita, josta kannetaan alennettua tullia, Euroopan unioniin ainoastaan NZMP:n välityksellä. Näin ollen Egenbergerin oli mahdotonta saada vaadittua IMA 1 -todistusta tai ostaa voita tuontia varten.

17 Kansallinen tuomioistuin jakaa Egenbergerin esittämät epäilykset asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdan ja 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan pätevyydestä. Tältä osin se käyttää perusteluinaan neljää seikkaa.

18 Ensinnäkin tämä tuomioistuin esittää yhtäältä, että asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohta on ristiriidassa EY 34 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan kanssa sikäli kuin sillä mahdollistetaan se, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet mahdolliset uusiseelantilaisen voin tuojat voivat jättää tuontitodistushakemuksensa oman valtionsa markkinoiden hallinnointiviranomaiselle, kun kaikkien muiden tuojien taas on jätettävä tällainen hakemus muussa jäsenvaltiossa eli Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Kansallisen tuomioistuimen mukaan tästä aiheutuu näille maahantuojille ylimääräisiä kuluja ja se vaikuttaa lannistavasti erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Lisäksi tämä säännös on ristiriidassa asetuksen N:o 1255/1999 26 artiklan 2 kohdan kanssa, jonka mukaan mikä jäsenvaltio tahansa myöntää tuontitodistuksia.

19 Toisaalta myös asetuksen N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta on ristiriidassa EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn ja asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdassa säädetyn syrjintäkiellon kanssa sikäli kuin sen vaikutuksena on käytännössä se, että kaikki muut mahdolliset uusiseelantilaisen voin tuojat kuin NZMP, joka on ainoa yritys, joka voi saada IMA 1 -todistuksen, suljetaan käytännössä pois vientikiintiöstä, jossa kannetaan alennettua tullia.

20 Toiseksi kansallinen tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 2535/2001 riidanalaiset säännökset ovat ristiriidassa EY 28 artiklan kanssa.

21 Se katsoo yhtäältä, että asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdalla vaikeutetaan pääsyä uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, tuontikiintiöön sellaisten yritysten osalta, jotka eivät ole sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, ja rajoitetaan siten vapaata kaupankäyntiä yhteisössä.

22 Toisaalta asetuksen N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisellä alakohdalla rajoitetaan kansallisen tuomioistuimen mukaan uusiseelantilaisen voin liikkuvuutta yhteisössä Fonterran, joka kieltäytyy myymästä tätä tuotetta, josta kannetaan alennettua tullia, muille maahantuojille kuin NZMP:lle, kilpailua rajoittavan toiminnan vuoksi.

23 Kolmanneksi kansallinen tuomioistuin väittää, että mainitun asetuksen 25 artiklan 1 kohdan ensimmäisellä alakohdalla tuodaan osaksi yhteisön oikeusjärjestelmää Uuden-Seelannin lainsäädäntö, jolla annetaan Fonterralle monopoli uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, vientiin. Tältä osin säännös on myös EY 82 artiklan 1 kohdan vastainen.

24 Lopulta neljänneksi kansallisen tuomioistuimen mukaan asetuksen N:o 2535/2001 riidanalaiset säännökset ovat GATTin XVII artiklan 1 a kohdan ja tuontilisensoinnin menettelytavoista tehdyn sopimuksen 1 artiklan 3 kohdan vastaisia. Kansallinen tuomioistuin näet katsoo, että yhteisön lainsäätäjä on antamalla asetuksen N:o 2535/2001 aikonut panna täytäntöön WTO:ssa hyväksyttyjä sitoumuksia. Siten asiassa C-69/89, Nakajima vastaan neuvosto, 7.5.1991 annetun tuomion (Kok. 1991, s. I-2069, Kok. Ep. XI, s. I-161) mukaan tämän toimen laillisuutta voidaan arvioida sovellettavan WTO:n oikeuden mukaan.

25 Yhtäältä koska asetuksen N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohdalla otetaan GATTin määräysten vastainen Uuden-Seelannin lainsäädäntö osaksi yhteisön johdettua oikeutta, mainittu säännös on syrjintäkiellon periaatteen vastainen, sellaisena kuin siitä on määrätty GATTin XVII artiklan 1 a kohdassa.

26 Toisaalta asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdassa ja 25 artiklan 1 kohdassa vahvistetut säännöt eivät ole puolueettomia eivätkä asianmukaisia, ja näin ollen ne ovat tuontilisensoinnin menettelytavoista tehdyn sopimuksen 1 artiklan 3 kohdan vastaisia.

27 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgericht Frankfurt am Main päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko -- asetuksen -- N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohta ristiriidassa ylemmänasteisen yhteisön oikeuden kanssa ja erityisesti EY 28 artiklassa määrätyn tuonnin määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskevan kiellon, EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn syrjintäkiellon ja -- asetuksen N:o 1255/1999 -- 26 artiklan 2 kohdan kanssa ja näin ollen pätemätön?

2) Onko -- asetuksen -- N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohta ristiriidassa ylemmänasteisen yhteisön oikeuden kanssa ja erityisesti EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn syrjintäkiellon, -- asetuksen N:o 1255/1999 -- 29 artiklan 2 kohdassa säädetyn syrjintäkiellon, EY 28 artiklan ja EY 82 artiklan ensimmäisen kohdan kanssa ja näin ollen pätemätön?

3) Ovatko – – asetuksen – – N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohta ja 35 artiklan 2 kohta ristiriidassa tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) XVII 1 a artiklan ja tuontilisensioinnin menettelytavoista tehdyn sopimuksen 1 artiklan 3 kohdan kanssa ja näin ollen pätemättömiä?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

28 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin kysyy, onko asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohta, siltä osin kuin siinä säädetään, että uusiseelantilaista voita koskeva tuontitodistushakemus on välttämättä jätettävä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, pätemätön sillä perusteella, että se on EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn ja asetuksen N:o 1255/1999 26 artiklan 2 kohdassa säädetyn syrjintäkiellon periaatteen sekä EY 28 artiklassa määrätyn tuonnin määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskevan kiellon vastainen.

Yhteisöjen tuomioistuimelle esitetyt huomautukset

29 Egenberger, BLE sekä Saksan, Ranskan ja Puolan hallitukset ovat esittäneet, että kyseinen syrjintä koskee tuontikiintiön hallinnointia eli uusiseelantilaista voita koskevien tuontitodistushakemusten jättöpaikkaa (Yhdistynyt kuningaskunta). Ne näet huomauttavat, että maidon ja maitotuotteiden alalla muiden yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien tuotteiden osalta tuontitodistusta koskeva hakemus voidaan tehdä eri kansallisille viranomaisille.

30 Muutoin mainittujen tahojen mukaan se, että tuontitodistushakemus on tehtävä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, haittaa muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita taloudellisia toimijoita sikäli kuin tällaisesta vaatimuksesta aiheutuu näille toimijoille lisäkuluja. Tällaista erilaista kohtelua ei kuitenkaan voida perustella mitenkään.

31 Fonterra ja komissio väittävät, että komissiolla on maatalouspolitiikan alalla laaja harkintavalta. Siten se, että samalla toimenpiteellä on erilaisia seurauksia tietyille tuojille, ei ole syrjintää, koska tämä toimenpide perustuu objektiivisiin arviointiperusteisiin, jotka soveltuvat yhteisen markkinajärjestelyn kokonaistoiminnan tarpeisiin. Tältä osin riidanalaisen säännöksen tarkoituksena on taata paremmin tariffikiintiön käytön sääntöjenmukaisuus ja helpottaa sen valvontaa.

32 Tästä menettelystä muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille mahdollisille uusiseelantilaisen yoin tuojille aiheutuvat hankaluudet ovat erittäin vähäisiä, koska asetuksella N:o 2535/2001 mahdollistetaan se, että he voivat jättää hakemuksen valitsemallaan kielellä, eivätkä siihen liittyvät kulut ylitä tavallisissa liikesuhteissa syntyviä kuluja. Siten tämä erilainen kohtelu on objektiivisesti perusteltu ja rajoittuu siihen, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

33 On alustavasti huomautettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 34 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukainen syrjintäkielto yhteistä maatalouspolitiikkaa toteutettaessa on vain ilmaus yleisestä yhdenvertaisuusperiaatteesta, joka edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla

ja että erilaisia tapauksia ei kohdella samalla tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (ks. mm. asia C-15/95, EARL de Kerlast, tuomio 17.4.1997, Kok. 1997, s. I-1961, 35 kohta; asia C-292/97, Karlsson ym., tuomio 13.4.2000, Kok. 2000, s. I-2737, 39 kohta; asia C-14/01, Niemann, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. I-2279, 49 kohta ja yhdistetyt asiat C-87/03 ja C-100/03, Espanja v. neuvosto, tuomio 30.3.2006, Kok. 2006, s. I-2915, 48 kohta).

34 Tässä asiassa ei voida kiistää, että Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet uusiseelantilaisen voin tuojat ovat toisiinsa rinnastettavissa tilanteissa muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden maahantuojien kanssa.

35 Koska asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdalla kuitenkin velvoitetaan muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneet maahantuojat jättämään tuontitodistushakemukset muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, johon ne ovat sijoittautuneet, sillä kohdellaan näitä mahdollisia maahantuojia eri tavalla kuin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneita. Se, että maahantuoja joutuu jättämään hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa, voi näet aiheuttaa sille vaikeuksia, joita Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet maahantuojat eivät kohtaa. Tältä osin hankaluuksia, jotka voivat haitata muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita maahantuojia ja lannistaa heitä jättämästä tuontitodistushakemusta, ei niinkään aiheuta näin säädetty kielijärjestelmä, koska todistushakemuslomakkeita on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä, vaan hallinnollinen menettely ja mahdollisesti oikeudenkäyntimenettely, joka tapahtuu ulkomaisessa hallinnollisessa ja oikeudellisessa järjestelmässä.

36 Sen komission ja Fonterran väitteen osalta, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen komission yhteisen maatalouspolitiikan alalla antaman säännöksen laillisuusvalvontaa koskeva toimivalta rajoittuu ilmeisten arviointivirheiden tai toimivallan väärinkäytön tai ylittämisen valvontaan, on todettava, että asetus N:o 2535/2001 perustuu asetuksen N:o 1255/1999 26 artiklan 3 kohtaan ja 29 artiklan 1 kohtaan ja

että neuvosto on tämän 29 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti todennut, että vahvistetuissa kiintiöiden hallinnointimenetelmissä "on vältettävä kaikenlaista toimijoiden välistä syrjintää".

37 Näin ollen on tutkittava, voidaanko riidanalaista säännöstä, kuten komissio väittää, objektiivisesti perustella pyrkimyksellä taata kiintiöiden käytön säännönmukaisuus ja helpottaa sen valvontaa.

38 Komissio väittää, että se, että muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten sallittaisiin myöntää uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia, koskevia tuontitodistuksia, ei mahdollistaisi niiden tavoitteiden saavuttamista, joilla perustellaan näiden todistusten myöntämistä koskevan toimivallan rajoittaminen yhteen jäsenvaltioon, koska mainitut tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdalla käyttöön otetulla järjestelmällä.

39 Tältä osin on huomautettava, että muiden maataloustuotteiden osalta säädetään, että jokaisen jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on toimivalta myöntää tuontitodistuksia (ks. erityisesti muiden maitotuotteiden, joihin sovelletaan IMA 1 -todistusta koskevaa vaatimusta, osalta asetuksen N:o 2535/2001 2 osaston III luvun 1 jakso sekä niiden maitotuotteiden osalta, joita varten ei vaadita IMA 1 -todistusta, mainitun asetuksen 11–16 artikla). Näin ollen ei voida väittää, että uusiseelantilaista voita koskevien tuontitodistusten myöntämistä koskevan toimivallan rajaaminen pelkästään yhteen jäsenvaltioon olisi tarpeen kiintiöiden käytön sääntöjenmukaisuutta ja valvonnan helpottamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi.

40 Tavoitteella, johon komissio vetoaa, ei siis voida perustella hankaluuksia, jotka johtuvat vaatimuksesta, joka koskee tuontitodistushakemuksen jättämistä Yhdistyneessä kuningaskunnassa, ja jotka kohdistuvat taloudellisiin toimijoihin, jotka eivät ole sijoittautuneet tähän jäsenvaltioon, eikä näin ollen asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohdasta johtuvaa maahantuojien erilaista kohtelua.

41 Tästä seuraa, että tämä säännös on syrjivä ja siis EY 34 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan vastainen.

42 Näin ollen ja ilman, että on tarpeen tutkia ensimmäisen kysymyksen muita osia, on todettava, että asetuksen N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohta on pätemätön sikäli kuin siinä säädetään, että uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia, koskevat tuontitodistushakemukset voidaan jättää ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille.

Toinen kysymys

43 Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin kysyy ennen kaikkea, ovatko asetuksen N:o 2535/2001 säännökset, joilla pannaan täytäntöön uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, tuontiin liittyvät yksityiskohtaiset säännöt eli mainitun asetuksen 25 ja 32 artikla, luettuna yhdessä tämän saman asetuksen liitteiden III, IV ja XII kanssa, pätemättömiä siitä syystä, että ne ovat EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn ja asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdassa säädetyn syrjintäkiellon periaatteen sekä EY 28 ja EY 82 artiklan vastaisia sikäli kuin ne ilmenevät käytännössä tullikiintiöiden hallinnointijärjestelmänä, jossa, kuten tämän asian olosuhteissa, mahdollisuus hankkia tuontitodistus rajataan yhdelle ainoalle yritykselle.

44 Egenberger sekä Saksan ja Puolan hallitukset väittävät, että asetuksen N:o 2535/2001 25 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta on EY 34 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätyn syrjintäkiellon vastainen. Tältä osin Egenberger korostaa, että tämän säännöksen vaikutuksena on se, että Fonterran kilpailua rajoittavaa toimintaa suositaan ja sen määräävää markkina-asemaa vahvistetaan, mikä johtaa yhteisön mahdollisten uusiseelantilaisen voin maahantuojien ja Fonterran eurooppalaisen tytäryhtiön NZMP:n väliseen syrjintään.

45 Komissio ja Fonterra katsovat, että Fonterran väitetysti kilpailua rajoittava toiminta ei kuulu edes välillisesti mainitun 25 artiklan 1 kohdan normatiivisen sisällön vaikutuspiiriin, koska tähän artiklaan ei sisälly mitään mahdollisten yhteisön uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, maahantuojien välistä syrjintää.

46 On alustavasti huomautettava, että EY 34 artiklan 2 kohdalla ja asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdalla ilmaistaan yhtä ja samaa eli syrjintäkiellon periaatetta.

47 Asetuksen N:o 1255/1999 26 artiklan 3 kohdasta ja 29 artiklasta ilmenee, että neuvosto on antanut komission tehtäväksi määrittää syrjintäkiellon periaatetta noudattaen uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, tariffikiintiön hallinnointiin liittyvät yksityiskohtaiset säännöt.

48 Tältä osin komissio on valinnut IMA 1 -todistusten esittämisen perusteella myönnettäviä tuontitodistuksia koskevan järjestelmän. Asetuksen N:o 2535/2001 johdanto-osan yhdeksännen perustelukappaleen mukaan tämä järjestelmä, jossa viejämaa vakuuttaa, että viedyt tuotteet vastaavat niiden tavarankuvausta, yksinkertaistaa merkittävästi tuontimenettelyä.

49 Uusiseelantilaisen voin osalta yhteisöön maahantuotavaa voita, josta kannetaan alennettua tullia, koskevien IMA 1 -todistusten myöntäminen on uskottu asetuksen N:o 2535/2001 liitteen XII mukaisesti Food Assurance Authoritylle. Mainitun asetuksen 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti tuontitodistus uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, maahantuontia varten myönnetään ainoastaan, kun toimivaltaisille viranomaisille esitetään IMA 1 -todistus.

50 On huomautettava, että komissiolla on tietty harkintavalta valitessaan hallinnollisia keinoja, jotka se panee täytäntöön täyttäessään neuvoston sille asetuksen N:o 1255/1999 26 ja 29 artiklan nojalla antamaa tehtävää.

51 Komission asiana on taata syrjintäkiellon periaatteen, sellaisena kuin se on toistettuna asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdassa, noudattaminen tässä täytäntöönpanossa.

52 Uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia, koskevien tuontitodistusten myöntämistä koskevan järjestelmän, joka on toteutettu kyseessä olevilla asetuksen N:o 2535/2001 säännöksillä, yhteensopivuutta syrjintäkiellon periaatteen kanssa on tutkittava ottaen huomioon nämä seikat.

53 Vuoden 2001 lain 24 §:n 1 momentin nojalla NZDB:lle annetaan yksinomainen lisenssi uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, Euroopan yhteisöön tapahtuvaa vientiä varten. Tältä osin NZDB on ainoa yritys, joka voi saada vientitodistuksia ja IMA 1 -todistuksia, jotka vastaavat vietyä voimäärää.

54 On riidatonta, että NZDB myy voita sitä vastaavan IMA 1 -todistuksen kanssa vientiin Euroopan yhteisöön ainoastaan eurooppalaiselle tytäryhtiölleen NZMP:lle. Näin ollen NZMP on ainoa yhtiö, joka voi maahantuoda uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia.

55 Vaikka IMA 1 -todistusmenettelyn, sellaisena kuin se on pantuna täytäntöön asetuksella N:o 2535/2001, valitseminen vastaa tuontimenettelyn yksinkertaistami-

sen ja tullikiintiöiden paremman noudattamista koskevan takuun tavoitetta, tällaisella mainittujen kiintiöiden hallinnointitavalla ei kuitenkaan voida sallia sitä, että yhtä yritystä lukuun ottamatta kaikki mahdolliset voin maahantuojat suljetaan pois ja päädytään näiden taloudellisten toimijoiden väliseen syrjintään.

56 Uusiseelantilaisen voin, josta kannetaan alennettua tullia, tuontijärjestelmässä, sellaisena kuin se ilmenee asetuksen N:o 2535/2001 25 ja 32 artiklasta, luettuna yhdessä saman asetuksen liitteiden III, IV ja XII kanssa, siedetään tällaista syrjintää.

57 Kun komissio antoi IMA 1 -todistusten myöntämisen Uuden-Seelannin viranomaisten tehtäväksi, vaikka vuoden 2001 laki, jolla otettiin käyttöön vientimonopoli NZDB:n hyväksi, oli voimassa, se ei toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä estääkseen syrjinnän tuontitodistuksia myönnettäessä, vaikka asetuksen N:o 1255/1999 29 artiklan 2 kohdassa asetetaan sille tällainen nimenomainen velvollisuus.

58 Näin ollen ja ilman, että toisen kysymyksen muihin osiin tarvitsee vastata, on todettava, että asetuksen N:o 2535/2001 25 ja 32 artikla, luettuna yhdessä tämän saman asetuksen liitteiden III, IV ja XII kanssa, ovat pätemättömiä sikäli kuin niillä mahdollistetaan syrjintä myönnettäessä tuontitodistuksia sellaista uusiseelantilaista voita varten, josta kannetaan alennettua tullia.

Kolmas kysymys

59 Kun otetaan huomioon kahteen ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen annettu vastaus, kansallisen tuomioistuimen esittämään kolmanteen ennakkoratkaisukysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

60 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1255/1999 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maito- ja maitotuotealan tuontijärjestelmän ja tariffikiintiöiden avaamisen osalta 14 päivänä joulukuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2535/2001 35 artiklan 2 kohta on pätemätön sikäli kuin siinä säädetään, että uusiseelantilaista voita, josta kannetaan alennettua tullia, koskevat tuontitodistushakemukset voidaan jättää ainoastaan Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisille viranomaisille.**

2) **Asetuksen N:o 2535/2001 25 ja 32 artikla, luettuna yhdessä tämän saman asetuksen liitteiden III, IV ja XII kanssa, ovat pätemättömiä sikäli kuin niillä mahdollistetaan syrjintä myönnettäessä tuontitodistuksia sellaista uusiseelantilaista voita varten, josta kannetaan alennettua tullia.**

Allekirjoitukset